

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **G. A.**, zast. JUDr. Martinem Šmerdou, advokátem v Brně, Vránova 39, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 15. 4. 2004, č. j. 36 Az 428/2003 – 43, a o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 25. 10. 2001, č. j. OAM-63/VL-11-P08-2000, rozhodl žalovaný tak, že žalobci se azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje, a že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Žalovaný svůj závěr opřel o zjištění, že důvodem žádosti o udělení azylu žalobce byly potíže v soužití s občany kazašské národnosti, kteří žalobce fyzicky i slovně napadali z důvodu jeho arménské národnosti. O podaném rozkladu pak ministr vnitra rozhodnutím ze dne 1. 10. 2002, č. j. OAM-490/AŘ-2002, rozhodl tak, že napadené rozhodnutí o neudělení azylu ve smyslu § 59 odst. 2 správního řádu potvrdil a rozklad zamítl.

Žalobce napadl citované rozhodnutí včas podanou žalobou, ve které žalovanému vytkl porušení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1, § 46 správního řádu, kdy žalovaný se dopustil porušení zásady objektivní pravdy, nezjistil přesně a úplně skutečný stav věci a neprovedl všechna šetření nutná k objasnění všech okolností rozhodných pro náležité a řádné posouzení věci. Na základě těchto skutečností došlo i k nesprávnému právnímu posouzení žalobcova návrhu

na zahájení řízení o udělení azylu v ČR a v důsledku toho i k vydání vadných rozhodnutí žalovaného. Napadená rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost i nedostatek důvodů. V reakci na usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 7. 11. 2003, č. j. 36 Az 428/2003 - 23, kterým byl žalobce vyzván k označení žalobních bodů, z nichž musí být patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné, žalobce zaslal doplnění žaloby, ve které uvedl, že postup správního orgánu byl ryze formální, pouze obecně se zabýval odkazem na nesplnění podmínek uvedených v zákoně o azylu. Zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv a informace téhož ministerstva ČR není aktualizována a opírá se o situaci více jak 4 roky starou. Podle názoru žalobce Kazachstán je státem, kde by byl ohrožen v rozsahu specifikovaném v ustanovení § 91 odst. 1 písm. a) body 1. a 2. zákona o azylu. Žalobce dále poukázal na to, že obdobnou žalobu jako on podává i jeho matka, která se domáhá aplikace § 14 zákona o azylu, kdy s ohledem na její nepříznivý zdravotní stav jí žalobce poskytuje potřebnou pomoc a péči. Žalobce konečně navrhl, aby bylo řízení doplněno o aktualizaci dodržování lidských práv v Kazachstánu a připojen spis žalobcovy matky.

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 15. 4. 2004, č. j. 36 Az 428/2003 - 43, žalobu proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného zamítl. V odůvodnění krajský soud k žalobcem namítanému porušení ustanovení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1 a § 46 správního řádu, že v azylovém řízení řádné zjištění skutkového stavu věci spočívá předně v tom, že je účastníku dána možnost podat úplnou a pravdivou výpověď o důvodech, které jej vedly k opuštění země. Žalovaný v řízení o udělení azylu má shromáždit poznatky o zemi původu žadatele o udělení azylu, o vývoji politické situace v rozhodné době a postojích státní moci k otázkám rasovým, náboženským, politickým, a s nimi pak tvrzení žadatele o azyl konfrontovat a posoudit, zda tvrzení o pronásledování žadatele v zemi původu jsou alespoň rámcově v souladu se situací v zemí původu, a rovněž opodstatněnost případných obav z pronásledování v zákoně uvedených. Tyto zásady žalovaný i prvostupňový orgán respektoval, a jak vyplývá z žádosti žalobce a pohovorů s ním provedených i podání učiněných v rámci řízení o udělení azylu, zaměřil se na zjištění, zda žalobci hrozilo pronásledování a z jakých důvodů. Krajský soud dále poznamenal, že pokud správní orgán nevycházel z aktualizované zprávy o dodržování lidských práv, pak soud doplnil dokazování, a je zřejmé, že tato námitka není důvodná, neboť ani ze zprávy o dodržování lidských práv za rok 2001, aktuálnější k době rozhodnutí žalovaného (říjen 2002), neplyne, že by v Kazachstánu docházelo k pronásledování z národnostních důvodů a takové jednaní by ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu (v rozhodnutí nesprávně § 2 odst. 5) bylo prováděno, podporováno, či trpěno úřady ve státě, jehož je žalobce státním občanem nebo, že by stát nebyl schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním (tedy jednání přičitatelné státu). K provedenému dokazování žalobce neměl námitek. Krajský soud se rovněž ztotožnil s hodnocením žalovaného, že se v případě žalobce nejednalo o pronásledování ze strany státní moci. Podle názoru krajského soudu je zřejmé, že může docházet v každé zemi k různým formám diskriminace, útokům kvůli příslušnosti k určité národnosti, rase, náboženského vyznání ze strany ostatních spoluobčanů. To však samo o sobě není pronásledováním ve smyslu § 12 zákona o azylu ani v případě výskytu většího rozsahu za předpokladu, že se nejedná o součást státní politiky, že tedy nejde o jevy státní moci buď přímo vyvolané, tajně podporované, státními orgány vědomě trpěné, či státní mocí záměrně nedostatečně potlačované. Jestliže však orgány státní moci takové jevy cíleně potírají a čelí jim, nelze mluvit o pronásledování ani tam, kde možnosti státních orgánů nejsou dostatečné a taková opatření nemají trvalý a stoprocentní efekt. Krajský soud v této souvislosti rovněž uvedl, že všude tam, kde je dostupná ochrana ze strany země státní

příslušnosti, a kde není dán důvod zakládající se na opodstatněných obavách ji odmítnout, nepotřebuje dotyčná osoba mezinárodní ochranu a není uprchlíkem. Z obsahu spisu krajský soud ke všemu zjistil, že žalobce nevyužil všech prostředků ochrany, které jsou k dispozici v zemi původu a nelze v tomto konkrétním případě dojít k závěru, že útoky vůči němu byly tolerovány policií. K námitce týkající se neudělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu krajský soud uvedl, že správní orgán nevyvodil žádné důvody pro udělení humanitárního azylu a takové rozhodnutí je v jeho pravomoci. Pokud se jedná o žalobcem tvrzenou nutnost pečovat o matku, soudu je z obdobného řízení týkajícího se matky známo, že matka v době vydání rozhodnutí žalovaného (1. 10. 2002) žádné závažné zdravotní obtíže neměla. Podle krajského soudu ani námitka vznesená žalobci proti výroku o neexistenci překážek vycestování není důvodná. Žalobce netvrdil, a nebylo ani prokázáno, že by mu hrozilo jiné jednání, či, že by u něj byla dána jiná okolnost, pro niž by na něj bylo možné vztáhnout překážku vycestováni ve smyslu dalších bodů ustanovení 91 zákona o azylu.

Proti rozsudku Krajského soudu v Brně podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost, a to z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) až e) zákona č. 150/2002 Sb., o správním řízení (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel rozhodnutí krajského soudu napadá zejména z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., když má za to, že soud měl žalobou napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit, neboť správní orgán si pro své rozhodnutí neopatřil dostatečné, aktuální a konkrétní informace o situaci v Kazachstánu, což mohlo ovlivnit zákonnost rozhodnutí správního orgánu. Stěžovatel proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud této stížnosti vyhověl a napadené rozhodnutí zrušil.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť je přesvědčen, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Pro řízení o kasační stížnosti žalovaný odkazuje na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení. Pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti neshledal žalovaný důvody, jeho návrh proto nepodporuje. Žalovaný proto navrhuje zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Ačkoli se stěžovatel dovolává přezkumu rozhodnutí krajského soudu podle všech písmen (důvodů) ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., Nejvyšší správní soud konstatuje, že k takto formulovaným stížnostním bodům nemůže přihlédnout. Nedostatek skutkových tvrzení zakládá nepřezkoumatelnost namítaných důvodů, neboť z pouhého odkazu na jednotlivé kasační důvody nelze zjistit, ze kterých pochybení krajského soudu jsou takto obecně formulované námitky dovozovány. Ve správním soudnictví se soud řídí dispoziční zásadou. Je tedy nespornou povinností stěžovatele v kasační stížnosti uvést, která část jím napadeného rozsudku odporuje konkrétnímu zákonu (či jeho ustanovení) a toto své tvrzení odůvodnit. Míra a způsob přezkumu Nejvyššího správního soudu je tak vymezena a soud se musí omezit na zkoumání napadeného rozhodnutí jen ve stěžovatelem daném směru. Výjimku z tohoto procesního pravidla tvoří pouze vady rozhodnutí způsobující jeho nicotnost, k níž musí soud přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud se tak mohl zabývat pouze otázkou možného porušení ustanovení § 103 odst. 1 písm. b), kdy podle stěžovatele měl krajský soud žalobou napadené

rozhodnutí správního orgánu zrušit, neboť správní orgán si pro své rozhodnutí neopatřil dostatečné, aktuální a konkrétní informace o situaci v Kazachstánu, což mohlo ovlivnit zákonnost rozhodnutí správního orgánu.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Předně je třeba podotknout, že pokud žalovaný při svém rozhodnutí ze dne 25. 10. 2001 použil zprávu o dodržování lidských práv v Kazachstánu za rok 1999, pak podle soudu pro své rozhodování zajistil dostatečně aktuální informace o zemi původu stěžovatele. Tento názor by se stal neudržitelným pouze v případě, že by bylo známo prudké zhoršení situace v otázce dodržování lidských práv v Kazachstánu. Taková změna však není v kasační stížnosti namítána, neboť stěžovatel poukazuje pouze na neaktuálnost použité zprávy o dodržování lidských práv v Kazachstánu za rok 1999 a nutnost aktualizace této zprávy, nesděluje však, co by na základě novější zprávy mělo být prokázáno. Ostatně z rozsudku krajského soudu vyplývá, že ani ze zprávy o dodržování lidských práv za rok 2001, aktuálnější k době rozhodnutí žalovaného (říjen 2002), neplyne, že by v Kazachstánu docházelo k pronásledování z národnostních důvodů a takové jednaní by ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu bylo prováděno, podporováno, či trpěno úřady ve státě, jehož je žalobce státním občanem, nebo že by stát nebyl schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.

V návaznosti na uvedené proto Nejvyšší správní soud uzavírá, že není dán kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., pro který by bylo třeba napadené rozhodnutí Krajského soudu v Brně zrušit, neboť zdejší soud neshledal žádnou vadu řízení, jež by spočívala v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit, přičemž rozhodnutí správního orgánu není nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Proto Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. ji zamítl.

Stěžovatel podal současně kasační stížností návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud o návrhu nerozhodl, neboť se jedná o věc, která byla vyřízena v souladu s ustanovením § 56 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. přednostně.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žalobce žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. dubna 2005

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu